

Carl XVI Gustaf: Jultal 1999

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1999

Plats

Kungl. Slottet, Stockholm

1 Kära svenskar hemma och utomlands,

Ett år är snart till ända och med det ett sekel, ja till och med ett årtusende. Under julhelgen får vi, som har förmånen att vara en hel familj, möjlighet att
5 umgås med nära och kära. Ljus, värme och gemenskap präglar många hem och ger ett välkommet avbrott i det nordiska vintermörkret.

Vi ges också chansen att, i lugn och ro, begrunda det 1900-tal vi snart lämnar bakom oss och de förhoppningar vi har inför framtiden. Historiens vingslag
10 känns ovanligt tydliga just i år, på tröskeln till det nya. Säkert upplever många, precis som jag, storheten i att vara en av dem som är med om att ta steget över till nästa millennium.

Samvaron över generationsgränserna är viktig för förståelsen av traditioner och
15 historia. Det är nödvändigt att vi som föräldrar och vuxna tar oss tid att vara tillsammans med våra barn - och att barnen söker de äldres gemenskap och lär sig värdesätta den. Detta gäller inte enbart nu under julen utan kanske alldeles särskilt under årets alla andra helt vanliga dagar.

20 Vi vet genom åtskilliga rapporter och nyhetsreportage att alltför många barn far illa i världen, även i Sverige. Många barn saknar vuxenstöd och vanlig mänsklig omtanke och värme. Föräldrar, många gånger ensamstående, kämpar hårt för att klara det dagliga livet och för att leva upp till de många krav som ställs från olika håll. Ekonomi, arbete och hälsa är bara några av de faktorer, som sätter ofta
25 önskade och svårbemästrade gränser.

Att gå in i väggen är ett uttryck som för bara ett år sedan var så gott som obekant, men som nu återfinns i massmedia och samtal människor emellan så gott som dagligen. Utbrändhet är ett skrämmande bevis på fysisk och själslig
30 ohälsa, som drabbar vårt samhälle och som vi måste komma till rätta med, innan

medmänniskor i onödan förstör sina liv. Larmrapporterna talar nu om alltför unga som slås ut då de i sina ambitioner att göra sitt bästa inte förmår sätta stopp.

35

Mänskligt lidande tar sig olika uttryck. I november månad inbjöd jag till Stockholms Slott ett 20-tal experter, från hela världen, till ett samtal om fattigdom och miljö. Under drygt tjugofem år har jag engagerat mig i miljöfrågor och vid ett flertal tillfällen samlat internationella miljövårdsföreträdare till colloquium här i Stockholm för att diskutera framför allt vattenfrågor. Vid dessa möten har det klart visat sig att möjligheterna att komma tillrätta med de allvarliga miljöproblemen har ett nära samband med kampen mot fattigdomen.

40

Vid våra samtal nu i november framkom både pessimism och optimism. I Afrika kommer så mycket som 25% av dagens barn att växa upp utan föräldrar på grund av spridningen av HIV, samtidigt som man kan konstatera att det finns oräkneliga hjälp- och biståndsorganisationer som på ett enastående sätt, många gånger i det tysta, arbetar för att åstadkomma en rättvisare fördelning av resurser. Inte enbart i Afrika utan på många andra håll i världen.

50

Nobels fredspris tilldelades i år en sådan organisation, Läkare utan gränser. Denna bekräftelse på internationell uppskattning av hjälparbete och medmänsklighet hoppas jag kan sprida ringar på vattnet. Ett glädjande stort antal enskilda människor och organisationer gör stora insatser i det tysta. Alla kan inte få stora priser, men de förtjänar väl den uppmärksamhet och det tack som vi borde lära oss att visa och uttala oftare.

55

I den andan är det viktigt att säga tack till alla som visar prov på mod och civilkurage i kampen mot den rasism och nazism, som tagit sig förskräckande uttryck även i vårt land under senare tid. Vi kan inte tolerera att ungdomar, i jakten på identitet och gemenskap, begår grova brott och gör avkall på all respekt för människovärdet. Med kraft måste vi fortsätta, alla och envar, att markera vår avsky för sådana handlingar och de tankegångar som leder dit. De människor, som såväl i tjänst som på andra sätt visar civilkurage, är värda vår beundran och allt vårt stöd.

65

Vår västerländska civilisation grundar sig till stora delar på etiska värderingar hämtade ur Bibeln. Därför var det en viktig angelägenhet när en ny bibel-

översättning mottogs i samtliga kyrkor i den ekumeniska gemenskapen i Sverige på Första Advent. Bara tre gånger i vår historia har en ny bibel-översättning tagits i bruk. Bibeln hör, mer än någon annan bok, till vårt gemensamma kulturella och religiösa arv. Delar av vår historia, litteratur och musik kan förstås
75 endast om Bibeln är en aktuell och levande bok. På så sätt kan den också fortsätta att påverka vår livssyn och våra värderingar även i framtiden.

Det svenska samhället formas idag, som under tidigare sekler, även av människor från andra kulturkretsar, med olika traditioner och religioner.
80 Mångfalden är positiv och ger styrka. Detta kändes mycket starkt under den ekumeniska mässa, som Påven Johannes Paulus II ledde i St. Peterskyrkan i Rom, i mitten av november, för att hedra minnet av Heliga Birgitta. Drottningen, Kronprinsessan och jag hade glädjen att vara inbjudna och vi kände alla tre en ödmjuk stolthet över vår landsmaninna och det bomärke hon
85 har lämnat efter sig såväl i den Heliga Staden som i europeiskt kulturliv.

För 650 år sedan kom Birgitta som pilgrim till Rom. Denna märkvärdiga svenska har nu utsetts till ett av Europas skyddshelgon och en staty avtäcktes av henne i en av Peterskyrkans yttre nischer i samband med vårt besök. Birgittas
90 gestalt har i vår tid lyfts fram och blivit en symbol för banden mellan den Katolska kyrkan och Svenska kyrkan.

Men Birgitta utgör också ett band mellan nord och syd i det Europa som idag söker sin identitet och sin enhet. Heliga Birgitta är en del av vår religiösa
95 tradition men också av vårt svenska kulturarv i stort och av det gemensamma arvet i ett vidare Europa.

I detta vida Europa har Sverige en given plats. Våra goda förbindelser med andra länder bekräftas bland annat genom statsbesöken. Under det år, som gått har jag
100 haft glädjen att motta såväl Ukrainas som Sloveniens presidenter här på Stockholms Slott. Båda dessa länder söker djupare förbindelser med Sverige och jag hoppas att statsbesöken har kunnat bidra till att utveckla våra relationer inom såväl handel som kultur.

105 En av världens stora statsmän har dragit sig tillbaka i år. Sydafrikas förre president, Nelson Mandela, kom i våras på statsbesök till vårt land. Han kom för att tacka för Sveriges starka stöd under den svåra tid som Sydafrika gått igenom och vi svenskar var uppriktigt glada för möjligheten att ännu en gång

110 hylla Nelson Mandela för hans hjältemod.

Drottningen och jag har under det gångna året avlagt ett statsbesök i Grekland och där fått uppleva ett modernt samhälle vars hjärta fortfarande består av den gamla klassiska grekiska kulturen. Där vandrade vi bland annat i min farfars
115 arkeologiska fotspår och blev ännu en gång påmind om historiens betydelse för framtiden.

Nu, när vi snart skall avsluta ett kapitel i tidens bok och öppna ett nytt, vill jag passa på att tacka Er alla, svenskar hemma och utomlands, för det stöd jag
120 känner att jag får från Er i mitt arbete För Sverige - i tiden.

Jag vill också önska Er fortsatt God Helg, en önskan i vilken jag vet att min familj med glädje och värme instämmer.

125

Taggar

1990-tal, 1999, Jultal, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1999>

130

135

140

145